

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno
Din 16.—, četrtletno Din 9.—, ino-
zemstvo Din 64.—.
Poštno-čkovni rač. 10.603.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo in upravišstvo: Maribor, Koroška 5.
Telefon 2113.

Cene inseratom: cela stran
Din 2000.—, pol strani Din 1000.—,
četrt strani Din 500.—, 1/8 strani
Din 250.—, 1/16 strani Din 125.—.
Mali oglasi vsaka beseda Din 1.—.

Od predsednika stranke do predsednika države.

Hitler, voditelj narodno-socialistične stranke, je dosegel cilj svojih želja: s tem, da se je kot kancler dal s posebno za to izdanim zakonom imenovati za državnega predsednika Nemčije, je postal deležen naslova in dostojanstva »voditelja nemške države in nemškega ljudstva«. Voditeljstvo ni samo dostojanstvo, marveč veliko breme za tistega, ki se zaveda svoje odgovornosti pred ljudstvom in Bogom, ali pa, če se za Boga in njegove zapovedi dosti ne briga, pred zgodovino. Nepristranska zgodovina, ki vse presoja po vzrokih in učinkih, nemškemu narodnemu socializmu ne daje dobrega spričevanja.

V gospodarskem oziru je hitlerizem Nemčiji zadal težke rane. Kritje nemške marke je padlo na 2%, kar pomenja, da nemška valuta nima nobenega kritja, da je zgolj papirnat denar. Zunanji dolgov državam in zasebnikom Nemčija ne more plačevati in zato je proglasila moratorij. Izvoz blaga iz Nemčije nazaduje od meseca do meseca, raste pa uvoz sirovin, ki jih nemško narodno gospodarstvo potrebuje za svojo industrijo. Ako ni sirovin, ni materiala, s čigar predelavo bi se pečala industrija, ki mora počivati, kar povzročuje in pomnožuje brezposelnost.

V Nemčiji zmanjkuje sirovin. V notranji trgovini se sme prodajati svinec, baker, cin in cink le proti uradno izdanim listom o njih potrebi. Tesnoba sirovin se vedno bolj občutljivo javlja v tekstilni industriji. Uvoz sirovin iz inozemstva bi kajpada temu nedostatku odpomogel, toda Nemčija ima v to svrha vedno manj denarja in deviz. Zato nameravajo sirovine nadomestiti s surrogati — z nadomestki, kakor se je to dogajalo za časa vojne. Takrat so n. pr. obleke delali iz kopriv, kar je ostalo ljudem v neprijetnem spominu.

Zlo, ki na njem trpi nemško narodno gospodarstvo, povečuje letošnja žetev, ki je slaba. Pri žitu znaša upadek 20—30%, pri krompirju celo 33% proti lanskemu letu. S tem je prišlo nemško gospodarstvo v zelo opasen položaj. Z žitom za prehrano preivalstva bi z veliko štedljivostjo morda še izhajali, nikakor pa ne s krmili. Žita za krmljenje bo letos v Nemčiji za 2½—3 milijonov ton manj, krompirja pa za 14 milijonov, upadek zelenih krmil znaša celo 35—40%. Treba bo torej primanjkljaj krmil uvoziti iz inozemstva, kar pa je

vsled pomanjkanja deviz skoro nemogoče, ali pa bo treba zmanjšati število živine, kar pa bi povzročilo zmanjšanje količine mesa in masti.

Gospodarsko stanje Nemčije v času, ko je Hitler stopil na čelo vsej državi, je žalostno in skoro obupno ter daje slabo spričevanje narodno-socialističnim voditeljem s Führerjem Hitlerjem na čelu. V kulturnem in moralnem oziru pa stoji Nemčija tako nizko kakor nikdar poprej. Nemško ljudstvo drvi v poganstvo, v katero se mladina že globoko pogreza. Glasilo »Hitlerjeve mladine« je te dni zapisalo te besede: »Nemška mladina s ponosom izjavlja, da more živeti brez greha in torej tudi brez milosti. Tako se začne boj za novo dobo nemške moči in edinosti. Naj bi vzplamteči mit (povest) krvi vedno bolj utrjeval prepričanje, da je doba krščanstva minula, da na njegovo mesto stopa vera v kri in plemo. Naziv »pogan« bodi za mladino v bodoče častni naziv. Da, mi smo prvi pogani po tisočletju našemu plemenu tujega krščanstva.«

Nemška mladina je torej ponosna na to, da je poganska, ti »zanosite« pogani se tudi ne sramujejo činov, ki bi se jih sramovali culukafri in drugi jim slični narodi. V Neckarsulmu so napadli procesijo z Najsvetejšim, opljuvali škofa, ki je nosil Najsvetejšo, in grozili duhovnikom, da jih odpeljejo v zbiralna taborišča. Na Badenskem so pred cerkvenimi vrati širili letake te vsebine:

Iz pomirjene Avstrije. Avstrijski podkancler in vodja Heimwehra knez Starhemberg se je mudil v Rimu pri Mussoliniju. Časopisje tolmači podkanclerjev italijanski obisk v tem smislu, da namerava Avstrija povečati število stalne vojske od sedanjih 30.000 na 60.000 mož, za kar bi bil potreben poleg Italije še pristanek Francije ter Anglije. Nadalje bi naj preobnovil Starhemberg avstrijski Heimwehr po vzgledu Mussolinijeve fašistične milice, ki bi ustvarila v Avstriji diktaturo po vzgledu italijanske. — Na Dunaj je že prispel v letalu iz Berlina nemški podkancler Papen, ki bo odslej poslanik

»Židovsko tolpo smo že nagnali, a črna tolpa še vedno hujska nemško ljudstvo. Dosti Faulhaberije (Faulhaber je junaški kardinal v Münchenu)! Nemški moške in žene, zmečkajte te lopove! Kmalu bodo sprejeli svoje plačilo: vislice. Črni gavrani jih že čakajo. Nemčija ne bo rešena, predno ti črni tolovaji ne bodo viseli.« Ne samo duhovniki so tem ljudem na poti, tudi Kristusov križ jim preseda do dna duše. »Der Brunnen« (studeneč), tudi hitlerjevski mladinski list, piše: »Vi gospoda od židovskega križa, zapomnite si, da pri nas, kjer častimo kljukasti križ, za vas ni mesta. Mi ne bomo več dolgo trpeli, da gledamo na vseh križiščih in po trgih sliko križanega, ki je baje odrešil svet.«

To je kulturni in moralni propad, da mu je težko najti para! Hitlerizem je Nemčijo gospodarsko uničil, v kulturnem in moralnem oziru pa jo tira v brezno pogube. Sredi med takšnimi razmerami se je Hitler vzel na mesto državnega predsednika, ki ga je prej zavzemal Hindenburg. Zgodilo se je to s posebnim, samolastnim zakonom. Odobrenje temu zakonu je dalo »ljudsko glasovanje« dne 19. avgusta. Ako bi to glasovanje bilo svobodno, bi Hitler sigurno propadel. Vršilo pa se je z vsemi sredstvi nasilstva, strahovanja in terorja. Hitler je torej od ljudstva »izvoljen« državni predsednik Nemčije. Čim prej bo nemško ljudstvo dobilo pravico resnično svobodnih volitev, tem boljšega vrhovnega predsednika države bo dobilo. Takrat namreč Hitler ne bo več predsednik. Čim prej zgine z nemškega ljudstva strašna zabloda in mora narodnega socializma, tem boljje za Nemčijo in Evropo.

Nemčije in bo skušal umiriti napete odnose med obema državama. — Kakor smo že poročali, je sklep avstrijske vlade, da se zapleni premoženje vsem, ki so bili na ta ali oni način v zvezi z zadnjimi prevratnimi poskusi. Državni podtajnik za javno varnost je na podlagi zgorajne odredbe predpisal ravnatelju Alpine Montanwerke v Donawitzu 349.000 šilingov globe za pokritje stroškov, katere je imela oblast z udušitvijo hitlerizma pri zadnjem puču v Donawitzu. Narekovani znesek mora ravnatelj, ki je rajhovski družavljan, položiti tekom 24 ur, sicer mu bodo zaplenili vso gotovino in nepremičnine, ki so njegova last. Oblast je našla v skladiščih imenovanega podjetja strelivo in orožje, ki je bilo uvoženo na naslov tvrdke iz inozemstva pod naslovom: staro železo. Kakor z Alpine Mon-